

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v. (Større valgfrihed og fleksibilitet i børne- og ungdomstandplejen).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 26/2 2003. Første behandling 13/3 2003. Betænkning 7/5 2003. Anden behandling 13/5 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 64 stemmer (V, DF, KF og RV) mod 42 (S, SF og EL); 2 (KRF) stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Tredje behandling af lovforslag nr. L 210: Forslag til lov om ændring af lov om sygehusevæsenet. (Visitation til lands- og landsdelsafdelinger m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 2/4 2003. Første behandling 10/4 2003. Betænkning 7/5 2003. Anden behandling 13/5 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 109 stemmer.

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 165:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk militær deltagelse i en multinational sikringsstyrke i Irak.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 6/5 2003. Første behandling 8/5 2003. Betænkning 13/5 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Udvalgsbehandlingen har indeholdt mange spørgsmål og også mange svar. Vi har fra Socialdemokratiets side ikke ændret opfattelse, vi mener, at Danmark bør deltage med et militært bidrag som foreslået i den multinationale sikringsstyrke.

Vi har et stærkt ønske om et FN-mandat, således at FN med betydelig styrke kan stå i spidsen for genopbygningsarbejdet i Irak, og vi har også forstået, at regeringens holdning er den samme, således at man ønsker et FN-mandat. Det foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

Vi ser også gerne, at FN's våbeninspektører hurtigt og umiddelbart kan genoptage arbejdet, og håber, at det kan lykkes. Der må åbenbart være meget at tage fat på, eftersom USA nu planlægger at sende ca. 1.000 våbeneksperter til Irak for at hjælpe med opklaringen af disse ting.

Socialdemokratiet kan anbefale beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Man kan vel ikke sige, at det er den mest begejstrede tale, man har hørt en socialdemokratisk ordfører holde, men det synes jeg på den anden side ikke man kan bebrejde ham, for det må være en ganske svær situation for Socialdemo-

kratiet at have skiftet fod fra starten at insistere på FN's centrale placering til nu at konstatere, at det fik man ikke. Det får man formentlig heller ikke denne her gang.

Jeg hørte hr. Per Kaalund sætte sin lid til, at det også var regeringens opfattelse, at FN skulle have en central rolle. Problemet er, at der er store dele af den amerikanske administration, der har den opfattelse, at FN ikke skal have nogen som helst rolle. Hvis man lytter til Rumsfeld, den amerikanske forsvarsminister, hvis man lytter til Cheney, den amerikanske vicepræsident, vil de ikke have FN ind.

Kl. 11.15

Man kan så have troen på, at det kan den danske udenrigsminister, som jeg i øvrigt i andre sammenhænge tit har udtrykt forståelse for, tvinge igennem. Det tror jeg ikke. Derfor synes jeg, det principielle spørgsmål til hr. Per Kaalund er: Hvis det nu ikke lykkes at placere FN i den centrale rolle, hvad så?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Til hr. Villy Søvndal vil jeg sige, at det er vores helt klare opfattelse, og det er jo kendsgerningen, at det var et flertal i dette Folketing, der sendte Danmark i krig i Irak, men det var Danmark, der gik i krig.

Når krigshandlingerne nu er ophørt, eller når der ikke er ret mange tilbage, forestår der et stort genopbygningsarbejde, og her har Danmark som sådan gjort sig ansvarlig. Vi mener, at vi må medvirke til dels at genetablere et civilt styre i Irak og dels sørge for genopbygning på mange forskellige måder. Det er vores opfattelse, og det mener jeg vi bør deltage i.

FN skal efter vores opfattelse hurtigst muligt og stærkest muligt ind i billedet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Man kan selvfølgelig sagtens drømme om, at FN skal ind at spille en central rolle. Det kunne man jo også drømme om, hvad angår krigsindsatsen eller beslutningen om at gå i krig. Det lykkedes ikke, det skete ikke, og det var vel bl.a. derfor, at Socialdemokratiet sagde nej.

Derfor er det lidt underligt, medmindre Socialdemokratiet har nogle oplysninger eller har fået nogle løfter, som vi andre ikke har, at Socialdemokratiet nu, uden at der over for offentligheden ligger noget som helst om, at FN får lov at

spille nogen som helst rolle, ønsker at deltage i besættelsesmagten.

Jeg vil godt stille to spørgsmål til hr. Kaalund. For det første: Hvor lang tid synes Socialdemokratiet, at det er relevant, at Danmark deltager i besættelsesmagten? Hvad er det for et tidsperspektiv, man sender danske soldater ud i? Er det 10 år, 15 år, 20 år, eller er det 25 år, som en trestjernet amerikansk general har sagt?

For det andet: Hvad mener Socialdemokratiet om den FN-resolution, som USA har fremlagt i FN's Sikkerhedsråd? Mener Socialdemokratiet, at den er et godt og tilstrækkeligt grundlag for, at danske soldater skal tage af sted til Irak?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg ved ikke, om den socialdemokratiske folketingsgruppe giver et særligt tillæg for særlig vanskelige ordførerskaber. Men hvis et sådant eksisterer, synes jeg oplagt, at hr. Per Kaalund bør overveje at søge. Jeg tror, at den må blive behandlet meget velvilligt.

Jeg forstår ikke, at hr. Per Kaalund synes, at sagen er nemmere efter udvalgsbehandlingen. Jeg vil godt bede hr. Per Kaalund bekræfte, at det, der fremgår af spørgsmålene, hvilket den danske statsminister ellers benægtede, sidst vi behandlede det, er, at Danmark er en besættelsesmagt med alle de konsekvenser, der følger af at være en besættelsesmagt. Jeg vil godt spørge, hvordan den socialdemokratiske ordfører har det med, at Danmark er en besættelsesmagt.

Det her indlæg er ikke et tegn på, at ikke også SF anerkender nødvendigheden af militær tilstedeværelse, men vil Socialdemokratiet også anerkende en lang periode, hvor FN ikke kommer ind? Er det acceptabelt?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

For det første til hr. Søren Søndergaard, der spørger, hvor lang tid dette skal vare, og nævner et meget stort antal år: Beslutningsforslaget her går på et halvt års dansk deltagelse. Og det er klart, at skal der ske en forlængelse eller andre tiltag i den retning, skal der nye beslutningsforslag her i Folketinget. Så det, vi taler om i dag, er altså et halvt års deltagelse.

Personlig vil jeg ikke afvise, at det måske kan komme til at dreje sig om noget længere tid. Optimismen skulle nok være meget stor, hvis man tror, at forholdene afklares på et halvt år. Men

den indsats og det bidrag, vi har nu, drejer sig om et halvt år.

Kl. 11.20

Med hensyn til hr. Villy Søvndals spørgsmål om, om Danmark er besættelsesmagt eller ikke er besættelsesmagt, fremgår det af svar på nogle forskellige spørgsmål, hvor man vakler noget frem og tilbage.

Den humanitære folkeret og de første notater, vi fik, talte om Danmark som besættelsesmagt. I seneste svar fremgår det, at man antager, at Danmark ikke er besættelsesmagt, fordi USA og Storbritannien har hvert deres geografi i området, og det er dem, der behersker området.

Men min egen opfattelse og Socialdemokratiets opfattelse er, at Danmark set i dette lys er en besættelsesmagt, og dermed må vi deltage i oprydning, opklaring og genopbygning.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Villy Søvndal som ordfører.

Villy Søvndal (SF):

Det er jo en vidtgående beslutning, Folketinget i dag er i færd med at træffe. Det er anden gang i denne konflikt, at man styrer uden om FN. Hvis man lige skruer tilbage til før Irakkrigen var det jo et fast mantra, når vi spurgte den danske regering, at det var ønskeligt, at denne beslutning var forankret i FN. Eller som jeg tror at udenrigsministeren sagde, at man fulgte FN-spolet. Det lykkedes så ikke. Derfor startede en krig, der ikke havde nogen som helst folkeretlig legitimitet.

Nu står vi så igen og skal diskutere udsendelse af et dansk militært bidrag. Denne gang i en situation, der er fuldstændig uafklaret i forhold til FN's rolle. Det diskuteres jo på højtryk i øjeblikket i FN, hvor USA, England og Spanien har fremlagt et resolutionsforslag, som for mig at se cementerer den rolle, som landene havde, også ved krigens start.

Det her om FN's rolle er jo ikke kun en formel statsretlig diskussion. Det er en hel essentiel diskussion i forhold til de problemer, der står foran at blive løst i Irak. Det her drejer sig ikke så meget om fortid. Jeg tror, at alle i det her Folketing er glade for, at Saddam Hussein ikke længere er magthaver i Irak. Det, der er problemet, er, at hvis man ikke får de nuværende meget svære forhold forankret i det internationale samfund, og hvis det internationale samfund ikke er besættelsesmagterne, så risikerer man, at den nu-

værende farefulde udvikling kører fuldstændig skævt.

Det, der står klart, er, at USA for det første ønsker at spille en nøglerolle i opbygningen af den amerikanske administration. De vil for det andet have styr på den svære opbygningsfase, der kommer til at foregå i Irak. Det er for det tredje, at der er lavet en konstruktion omkring Iraks olierigdomme, der giver USA den fulde kontrol, både over den fond, der skal kontrollere Iraks olierigdomme, og over nationalbanken, hvor en tidligere amerikansk vicefinansminister bliver placeret, så også der har USA den fulde kontrol.

Skulle man være i tvivl om, hvad det her i øvrigt drejer sig om, er de første kontrakter, der er afgivet, afgivet til den del af de amerikanske firmaer, der har tættest tilknytning til den nuværende amerikanske administrations mest magtfulde mænd.

I den situation synes jeg, at man løber en meget, meget stor risiko for som besættelsesmagt at blive rodet ind i noget, som har meget lidt at gøre med menneskerettigheder, og som har meget lidt at gøre med at værne om den irakiske befolkning, men har fantastisk meget at gøre med amerikanske interesser.

Hvis statsministeren havde været her i dag, ville han med garanti have sagt, at det her var endnu en antiamerikansk tale. Jeg vil så bare henvise til, at hvis man er optaget af historien, påpeger Wolfowitz – Wolfowitz er amerikansk viceforsvarsminister – i en udtalelse i 1992, som er citeret i Information for 3 dage siden, at amerikanerne har en strategisk interesse, en olieinteresse i at være til stede i Golfen og om nødvendig må tage en krig med Irak om det.

Jeg vil advare mod, at man anser Wolfowitz for at være en ekstremt venstreorienteret person. Det ville han blive meget vred over at blive anklaget for. Derfor synes jeg måske, at man skal besinde sig i forhold til, hvad det er for nogle interesser, vi er på vej ud at understøtte i en situation, hvor jeg tror, at den yderste amerikanske højrefløj vil gøre meget for, at FN aldrig nogen sinde kommer til at spille nogen som helst rolle i forhold til det her.

Kl. 11.25

Vi skal ud, som det også fremgår af forslaget, og anvende militær magt, vi sender danske soldater ud på en farefuld færd, som det også er beskrevet i forslaget, og det er jo klart. Irakerne var glade for at blive fri for Saddam Hussein. Jeg tror kun, der er én ting, de er mere kede af, og det er at blive besat. Det er vel derfor, at budska-

bet i hovedparten af de folkelige ting, vi ser i øjeblikket, er: Tak for hjælpen mod Saddam Hussein, lad os nu få lov til selv at opbygge vort land.

Hvis den opbygning skal lykkes, er det helt afgørende, at FN bliver placeret i den centrale rolle og kommer til at spille den helt afgørende rolle i forhold til den mængde af konflikter, som jeg tror at fremtiden vil byde på i Irak.

Jeg synes i virkeligheden, at det lidt forstemmende i det her er, at det er den ekstreme amerikanske højrefløj rundt om vicepræsident Cheney, rundt om forsvarsminister Rumsfeld, rundt om viceforsvarsminister Wolfowitz, som har som dagsordenspunkt, at FN skal svækkes til fordel for, at USA usvækket kan varetage USA's interesser, som man er med til at styrke hver gang, man bevæger sig uden om FN.

Jeg har fantastisk svært ved at forstå, hvilken interesse et land som Danmark, som traditionelt sammen med lande som Canada, Holland og Norge har været et stærkt FN-land, har i konstant at spille den amerikanske yderste højrefløjs andenviolin. Jeg har virkelig svært ved at forstå det. Nogle vil så måske gå op og sige: Jamen det her er sidste gang, vi ser det her. Men nu er det så anden gang i træk, vi ser, at FN bliver koblet fra.

Af de grunde vil SF stemme imod, at Danmark skal deltage i det her. Jeg har tidligere under de korte bemærkninger sagt, at vi anerkender nødvendigheden af en militær tilstedeværelse, men det forudsætter, at den meget, meget hurtigt bliver afløst af, at FN kommer ind som den centrale aktør. Den danske regering lægger slet ikke tilstrækkeligt pres på USA til fordel for et billede, der sikrer, at de nuværende besættelsesmagter træder de skridt tilbage, der gør, at FN kommer til at spille den afgørende rolle.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at der ikke er kaldt til afstemning endnu. Jeg håber, at vi klarer det inden frokostpausen, men der skal være tid til debat.

Der er foreløbig tre korte bemærkninger til hr. Villy Søvndal. Den første er hr. Ulrik Kragh, den næste er hr. Per Kaalund, og den tredje er hr. Jeppe Kofod.

(Kort bemærkning):

Ulrik Kragh (V):

Efter at have hørt en stor omgang antiamerikansk opspind og en stor omgang hypoteser

om, hvilke fantastiske, utrolige scenarier SF kan sætte op, er jeg bare nødt til at spørge SF: Med det beslutningsforslag, vi har i dag, det, at vi sender en sikringsstyrke på 380 mand til Irak, hvem er det da, der har interesse i det? Er det USA? Er det England? Er det antiamerikanske kræfter? Nej, det er det ikke. Det er det folk, som vi har en mulighed for at kunne sikre genopbygning, kunne sikre nødhjælp. Hvad galt er der i det?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg vil gerne understrege over for hr. Villy Søvndal, at det er vigtigt, at vi følger FN-sporet, og at FN's indflydelse styrkes.

Med hensyn til kontrol over olien: Kan hr. Villy Søvndal ikke bekræfte, at USA's præsident Bush ved krigsudbruddet sagde – det har der været mange tv-optagelser af, så det kan bekræftes og eftervises – at Iraks naturrigdomme skal tilbage til de rette ejere, nemlig det irakiske folk?

Er hr. Villy Søvndal ikke enig i, at det trods alt er vigtigt, at olieproduktionen rimelig hurtigt kommer i gang, således at også indtægter derfra kan finansiere genopbygningsprogrammer osv.?

Er hr. Villy Søvndal ikke enig i, at det internationale samfund vil holde et meget skarpt øje med udviklingen i Irak, herunder også, om amerikanske interesser får for stor indflydelse?

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil bare spørge hr. Villy Søvndal om en enkelt ting. Hr. Villy Søvndal holdt jo et langt ordførerindlæg her. En af de ting, som jeg noterede, var, at han var meget kritisk over for det FN-resolutionforslag, der er blevet fremsat i FN's Sikkerhedsråd.

Jeg vil bare spørge hr. Villy Søvndal: Er det ikke et fremskridt? Er det ikke et fremskridt, at der rent faktisk nu ligger et resolutionsforslag på bordet? Man kan være enig eller uenig i indholdet, men det er jo et fremskridt, at der ligger noget på bordet, der blev fremsat sidste fredag.

I øvrigt vil jeg bare spørge hr. Villy Søvndal, om det er forbigået hans opmærksomhed, at UNDP's chefadministrator, Mark Malloch Brown, i en dansk avis forleden dag klart udtrykte, at det var meget, meget positivt, at der lå denne her FN-resolution på bordet, meget, meget positivt, at FN kommer ind og får en rolle nu. Mark Malloch Brown er ikke bare en hvilken

som helst FN-bureaukrat. Han var en af de arge-
ste kritikere af den amerikanske krig i Irak.

Jeg synes bare, at når man hører på hr. Villy Søvn-
dals tale, får det sådan en underlig klang
af, at det her med en FN-resolution, der ligger
på bordet, er en dårlig ting. Jeg vil bare have at
vide: Er det ikke et fremskridt?

Første næstformand (Svend Auken):

Så får hr. Villy Søvn-
dal lejlighed til at svare, og
efter ham får hr. Søren Søndergaard lejlighed til
at spørge hr. Ulrik Kragh.

(Kort bemærkning).

**Villy Søvn-
dal** (SF):

Jeg starter bagfra. Jeg skal sige til hr. Jeppe Ko-
fod: Jo, det er fint, at FN tildeles en rolle. Det er
fint, at der forhandles, men jeg vil godt spørge
den socialdemokratiske ordfører: Hvordan har
man det med den form for pression, som USA i
øjeblikket udøver over for Sikkerhedsrådet?

Det er fair nok at forhandle, men er det også
fair nok at sige: Hvis vi så i øvrigt ikke kan nå til
enighed, så gør vi det alligevel? Det er jo det, der
har været hele diskussionen i forhold til Sikker-
hedsrådet, at »hvis I ikke gør, som vi gerne vil,
så tillader vi os at have retten til i øvrigt at gøre
det«. Jeg vil bare spørge, hvordan man fra so-
cialdemokratisk side har det med det.

Hr. Per Kaalund lagde stor vægt på Bushs ud-
talelser om, at Iraks olierigdomme skal tilbage
til Iraks folk. Jeg forstår, at Bush har en helt sær-
egen evne til at charmere danske politikere i et
omfang, hvor jeg synes, at den normale dømme-
kraft fuldstændig forsvinder. Det er en næsten
magisk evne, Bush er udstyret med.

Jeg vil advare imod i den grad at lade sig be-
snakke af Bush. Det må da være tankevækkende
for en socialdemokrat i den grad at tro på det
yderste højres repræsentant i USA, hvis man
kigger på de faktiske begivenheder. Jeg kunne
spørge tilbage: Hvis man kigger på den faktiske
opbygning af oliefonden med total amerikansk
dominans, hvis man kigger på opbygningen af
banken i Irak i Bagdad, hvor den tidligere ame-
rikanske vicefinansminister skal være direktør,
ser det så virkelig ud, som om USA spiller en be-
skeden rolle? Det har jeg svært ved at se.

Min sidste kommentar er til hr. Ulrik Kragh,
der karakteriserede min tale som antiameri-
kansk opspind. Jeg gjorde mig ellers umage med
at citere Wolfowitz. Han må da ideologisk ligge
næsten på linje med hr. Ulrik Kragh. Han er ikke
venstreorienteret, han tilhører det ekstreme høj-

re i USA og har gjort det de sidste 20 år. Han
lægger ikke skjul på, at det er olieinteresserne,
der er de tvungende.

Jeg synes måske, hr. Ulrik Kragh skulle læse
lidt mere på, hvad amerikanerne selv siger.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, nu ønskede hr. Ulrik Kragh jo ikke at stille sig
i en position, hvor hans opfattelse kunne blive
udsat for spørgsmål. Men jeg takker selvfølgelig
formanden for, at der alligevel bliver mulighed
for at stille landets største parti nogle spørgsmål
om, hvordan det forholder sig til det her.

Det ene er det spørgsmål, som jeg synes er
åbenlyst, når hr. Ulrik Kragh uden videre bare
afviser enhver risiko for, at Iraks olie bliver
brugt til gavn for amerikansk interesse og ikke
til gavn for irakiske interesser: Hvad er det, der
gør, at hr. Ulrik Kragh så skræmsikkert kan give
den afvisning?

Vi har jo senest også hørt Poul Nielson gøre
opmærksom på, hvordan de faktiske forhold er.
Hvad er grunden til, at hr. Ulrik Kragh så skræ-
sikkert kan afvise den risiko? Ligger hr. Ulrik
Kragh inde med nogle oplysninger om, at der
f.eks. vil blive tale om, at arbejdet vil blive ud-
sendt i en åben og fri og fair licitation, før de
amerikanske beslutningstagere beslutter, hvem
der skal have ordrerne, eller hvad?

Det andet spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvad
mener Venstre om den FN-resolution, som USA
har fremlagt, og som betyder, at USA for altid
kan blive i Irak – for altid kan blive i Irak – for
den er jo netop formuleret på en sådan måde, at
den kun kan fjernes, hvis USA accepterer det?
Hvad synes Venstre om det?

Kl. 11.35

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg skal indlede med at sige tak til hr. Villy Søvn-
dal for, at han anerkender, at det, at der ligger et
FN-resolutionsforslag på Sikkerhedsrådets bord,
er positivt. Det var bare ikke det, der fremgik af
den ordførertale, der var før. Det synes jeg er
godt. Jeg vil også gerne sige til hr. Villy Søvn-
dal, at jeg også er imod pression fra et hvilket som
helst land, også fra USA's side, over for andre på
den måde, som det er foregået. Det er klart, at
det ikke er acceptabelt.

Det, der er vigtigt nu, er, at man støtter det til-
sagn, der er kommet fra en række lande, fra
USA, fra Europa, om, at efter at den her krig nu

er overstået, vil man sikre et samarbejde om at genopbygge et nyt Irak og tildele FN så central en rolle som overhovedet muligt. Vi har set, at stats- og regeringscheferne på deres møde også siger, at FN skal have en central rolle. Vi har også set, at amerikanerne, nogle af dem, siger: Jamen o.k., FN skal ind og have en rolle. Det synes jeg er vigtigt at holde fast i.

Derfor er det her resolutionsforslag et fremskridt. Det kan godt være, at indholdet ikke er godt nok endnu, men vi må anerkende, at der er et fremskridt, og det skal vi arbejde for i stedet for at afvise ethvert fremskridt. Jeg tror, det er vigtigt, at vi er lidt mere konstruktive i denne her debat.

Jeg synes, at SF's indlæg på det her område, hvori man ikke anerkendte, at der er et skridt i den rigtige retning, var forkert.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, og så er det først hr. Ulrik Kragh, der får lov til – ikke får lov til, men har ret til – at svare, og derefter er det hr. Villy Søvnald for at svare.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Når hr. Søren Søndergaard ligesom sådan skal udpensle, at vi ikke tager ordet i den debat her, så er det jo ikke, fordi vi ikke har en holdning til det. Vi har klart tilkendegivet vores holdning under førstebehandlingen og har sådan set ikke yderligere at tilføje. Der er kommet nogle gode svar i udvalget, og på den måde har vi lavet et stykke arbejde, således at vi mener, at vi har truffet en god og værdig beslutning på det grundlag, der ligger.

Til det konkrete spørgsmål, der blev stillet om Iraks olie, om ikke det skulle være til gavn for det irakiske folk og ikke til gavn for amerikanske virksomheder, så har jeg kun hørt USA's præsident, George Bush, gentagne gange udtale, at det, som det her går ud på, er at skabe vilkår, således at den irakiske olie bliver til gavn for det irakiske folk.

Det er hr. Søren Søndergaard stærkt mistroisk over for. Men hvis det var sådan, at USA ikke havde taget teten og sat gang i olieproduktionen med de virksomheder, der var til rådighed, så havde situationen jo været den, at de olieklæder, som Saddam Hussein ødelagde i forbindelse med krigen, kunne få lov til at ligge hen. Hvis ikke de stadig væk havde stået i brand og skabt miljøødelæggelse, så ville de have kunnet stå hen. Og efterfølgende ville hr. Søren Sønder-

gaard have stået heroppe og tordnet imod besættelsesmagten, der ikke havde sørget for at få skabt nogle ordentlige infrastrukturvilkår, således at man kunne få gang i den olieproduktion, der kunne være med til at skabe de rigdomme, som kan være med til at genopbygge Irak.

Sådan vælger hr. Søren Søndergaard at dreje tingene rundt på hovedet, men vi synes egentlig, det foregår på en god og fornuftig måde, og vi har stor tillid til, at det her bliver til gavn for det irakiske folk.

Første næstformand (Svend Auken):

Lige inden hr. Villy Søvnald får ordet, får hr. Per Kaalund også lejlighed til at stille spørgsmål til hr. Villy Søvnald. Ret skal være ret.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Fordi man citerer den amerikanske præsident for nogle udtalelser i forbindelse med et krigs-udbrud, udtalelser, som i øvrigt gengives i presse, tv osv. gentagne gange, om, hvem der er den rette ejer af den irakiske olie og naturrigdomme i øvrigt, er det jo ikke ensbetydende med, at man lader sig besnære eller besnakke af en amerikansk præsident. Overhovedet ikke. Vi henholder os til de kendsgerninger, der ligger, nemlig hvad der er udtalt i den sammenhæng.

I øvrigt er det stadig væk vores opfattelse, at FN skal ind og have en stor rolle, og at også EU bør spille en rolle. Jeg forstår, at SF også nu skal diskutere, om ikke EU kan komme til at spille en større rolle også i f.eks. Iraks spørgsmålet og i forbindelse med at undgå lignende konflikter i årene fremover. Jeg synes, det er en glædelig udvikling, at SF også i forsvarssammenhæng nærmer sig et mere realistisk syn på EU.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Helge Adam Møller. Så når vi at få tre spørgsmål til hr. Villy Søvnald, men hr. Villy Søvnald har så også forlænget svartid.

Kl. 11.40

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har stor beundring for hr. Villy Søvnalds og SF's indimellem meget kringledede og akademiske tankegang. Men jeg synes ikke altid, den passer til virkelighedens verden.

Ganske kort: Det her drejer sig om, at man nu har befriet Irak fra en diktator gennem 30 år. Det er alle glade for, selv SF. Nu er problemet hur-

tigst muligt at skaffe mad, at skaffe vand, at sikre, at hospitalerne kan fungere, at sikre, at børnene kan komme i skole, og at færrest muligt bliver bombesprængt. Det skal de 380 danske soldater være med til sammen med vores sanitetsfolk, sammen med vores mineryddere og sammen med engelske, amerikanske, australske og polske og andre styrker.

Hvorfor er man imod at hjælpe den civile befolkning med hurtigst muligt at få et normalt, velfungerende samfund? Det er da en underlig akademisk og teoretisk betragtning, som den irakiske befolkning i hvert fald ikke kan forstå.

(Kort bemærkning):

Villy Søvnald (SF):

Jeg starter bagfra igen. Jeg er ikke helt sikker på, at hr. Helge Adam Møller, som jo er en meget travl mand, har haft tid til at se, hvilke reaktioner der møder amerikanerne, også på steder, hvor de ikke havde regnet med det. I det shiamuslimske område mod syd, hvor de havde regnet med at blive mødt som befriere, hvad er budskabet dernede? Det er: Vil I godt være venlige at tage hjem. For I er besættere.

Det er beskeden fra irakere selv steder, hvor man ikke havde ventet det. Jeg tror til gengæld, at der er steder, hvor man er meget begejstret, f.eks. i det kurdiske område. Så jeg tror, billedet er meget, meget blandet dernede.

Men jeg synes, at hr. Helge Adam Møller gør en fejl ved netop i den situation ikke at mene, at det er afgørende, hvilken rolle FN kommer til at spille. Hvis alle de konflikter, der er i Irak, skal ende lykkeligt, f.eks. problemet med fremtiden for Iraks olie, genopbygningen, det politiske billede, der skal danne den nye administration i Irak, så er det da helt afgørende, at det ikke er besættelsesmagterne, dem, der har ført krig, der tager beslutningerne, men at det er FN.

Hvis det er et akademisk synspunkt, så er det, hr. Helge Adam Møller jo siger, at her er modellen for fremtidens konflikter, nemlig at besættelsesmagterne også løser de efterfølgende problemer. Er det virkelig et konservativt synspunkt? Og er det virkelig gennemtænkt? Jeg tror måske godt, at hr. Helge Adam Møller i den forbindelse kunne gøre sig nogle lidt mere akademiske overvejelser.

Til hr. Per Kaalund, der sagde, at Bushcitater ikke var et udtryk for, at han havde ladet sig besnakke: Det er jeg selvfølgelig tilfreds med. Jeg er også meget tilfreds med, at EU spiller en rolle. Jeg synes, det var meget bemærkelsesværdigt at

høre hr. Poul Nielsons udtalelser, hr. Poul Nielson, som er en af de få, der har været dernede i modsætning til alle dem, der kritiserer ham, som ikke har været dernede og danne sig et indtryk af, hvilken dominerende rolle USA er ved at skaffe sig. Det var det, der bekymrede Poul Nielson. Bekymrer det ikke også den socialdemokratiske ordfører?

Til hr. Jeppe Kofod, der siger, at det er så positivt med en ny FN-resolution: Jeg tror, hr. Jeppe Kofod vurderer det for positivt. En af grundene til, at Blairs udviklingsminister gik i går eller i forgårs, var, at hun opfattede det sådan, at når man gik uden om FN første gang, så var det til gengæld et klokkeklart løfte om, at man gik FN-sporet anden gang. Det så hun ingen tegn på, men det forstår jeg, hr. Jeppe Kofod er meget sikker på.

Første næstformand (Svend Auken):

Så vurderer jeg, at vi er færdige med hr. Villy Søvnald, og så går vi til hr. Søren Søndergaard, der får et spørgsmål mere til hr. Ulrik Kragh, der så får lejlighed til at svare, og så fortsætter vi i ordførerrækken.

(Kort bemærkning):

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sådan set bare bede hr. Ulrik Kragh om at forholde sig til de spørgsmål, der blev stillet, nemlig hvad Venstres holdning er til det amerikanske forslag til FN-resolution, som betyder, at besættelsen kan fortsætte til evig tid, som betyder, at besættelsen kan fortsætte til evig tid, hvis den resolution bliver vedtaget, som amerikanerne har fremlagt den. Eller i hvert fald så lang tid, amerikanerne ønsker, at den skal fortsætte, og at de er villige til at nedlægge veto mod ændringer.

Så snakkede hr. Kragh om en masse olieklider, der var sat i brand. Jeg blev et øjeblik forvirret af, om det var den forrige Golfkrig, som hr. Ulrik Kragh var tilbage ved. Men ellers henholdt hr. Ulrik Kragh sig meget til, hvad USA's præsident havde sagt. Jeg kan sige, at jeg var blevet overrasket, hvis USA's præsident var gået ud og havde sagt: Vi vil gennemføre den her krig for at stjæle Iraks olie. Så var jeg blevet meget overrasket. Men det kan vi så have forskellige holdninger til.

Men jeg synes, at det afgørende vel må være, hvordan de faktiske forhold er på stedet. Og der vil jeg bare høre: Har hr. Ulrik Kragh fået nogle underretninger om, nogle informationer om, at de ordrer, som skal betales af de irakiske olie-

penge, f.eks. bliver udsendt i fri og fair licitation, som alle kan byde ind på? Eller bliver de givet til nogle bestemte uden denne frie og fair licitation?

Kl. 11.45

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Ulrik Kragh. Efter ham er det hr. Morten Helveg Petersen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Jeg kan udmærket forstå, at det ligger hr. Søren Søndergaard på sinde, at vi får lavet en FN-resolution, som kan give det langsigtede perspektiv for, hvordan tingene skal være i Irak. Det er også regeringens ønske, det er også Venstres ønske. Det står også i beslutningsforslaget som en del af det grundlag, der ligger for den beslutning, vi har her.

Den konkrete FN-resolution, der på nuværende tidspunkt arbejdes med, forhandles jo, og jeg kan ikke tage stilling til, om det bliver det ene eller det andet eller det tredje, der ligger i det, fordi det er under forhandling endnu. Det at gå ind og tage stilling til en masse hvis'er er sådan typisk for hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten og venstrefløjen i det hele taget: at man vælger den model i stedet for at se konkret, hvad der bliver fremsat. Og det er så det, vi forholder os til.

Jeg synes, det er positivt, at man forhandler. Jeg synes, det er positivt, hvis man finder en FN-løsning på det her problem, og derfor vil jeg synes, at Enhedslisten skulle vente med sine bekymringer, indtil man ser, hvad den konkrete tekst er.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Morten Helveg Petersen som ordfører.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre har anført i betænkningen, at vi vil redegøre for vores stilling her ved andenbehandlingen.

Vi har ikke berøringsangst over for udsendelse af militære styrker, men vi holder fast i helt grundlæggende principper. Vi havde til det sidste håbet på, at FN's Sikkerhedsråd ville autorisere en sikringsstyrke i Irak, og at den danske regering ville arbejde ihærdigt og utrætteligt for at skabe et FN-grundlag for den videre indsats i

Irak. I så fald havde Det Radikale Venstre kunnet støtte forslaget.

FN-kursen er i Iraks interesse, i EU's interesse og i et lille land som Danmarks helt grundlæggende interesse. Vi venter i spænding på, om statsministeren på noget tidspunkt vil anvende noget af sin opbyggede goodwill i Det Hvide Hus til gavn for FN.

Hverken et FN-grundlag eller signaler fra den danske regering om, at den tager et FN-grundlag særlig seriøst, har vi desværre set, og derfor kan Det Radikale Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Grundlaget er ikke ændret siden førstebehandling, og dermed bliver Danmark mere krigsførende, mere en besættelsesmagt end vi er i forvejen, og vi finder det forkert på det grundlag at udsende et militært bidrag. Vi kan bruge vore ressourcer bedre i Irak til humanitære formål og til bistand for genopbygning.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører og derefter hr. Jann Sjørnsen.

Søren Søndergaard (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse er det en utrolig alvorlig beslutning, som vi skal træffe om lidt, måske en af de alvorligste beslutninger, som er truffet i det her Folketing i årtier. Det er nemlig en beslutning om de facto at gøre Danmark til en besættelsesmagt, til en illegitim besættelsesmagt, hvor man bliver nødt til at sige, at befolkningen har ret til at gøre modstand mod den besættelsesmagt. Det er en besættelse, der foregår uden FN-mandat og uden international autoritet.

Vi har set fra regeringens side, efter at Udenrigsministeriets Folkeretskantor sådan set lavede en udmærket redegørelse om de juridiske aspekter, at der har været en del padlen frem og tilbage om, hvorvidt nu Danmark også i juridisk forstand var en besættelsesmagt.

Det har været meget interessant at følge den debat. Den skal vel nærmest forstås på den måde, hvis man ser på de sidste konklusioner, at Danmark ikke rigtig er en besættelsesmagt. England og USA er besættelsesmagten. Danmark udfører bare ordrene. Danmark tager bare mod ordrene. Danmark gør bare det, som besættelsesmagten ønsker. Vi har ingen indflydelse. Men

vi gør det, de andre ønsker. Det er konklusionen på det, som nu ligger.

Det er ikke særlig rar læsning. Hvorfor skal jeg komme tilbage til om lidt.

Man skulle tro, at man, når man så besluttede, at Danmark skulle være besættelsesmagt, som vi har set andre besættelsesmagter i historien, de facto altså, stillede sig nogle helt fundamentale spørgsmål, f.eks. som det første: Hvor lang tid tror vi, at denne her besættelse vil vare? Bare sådan for at få en idé om det.

Kl. 11.50

I går i Folketingets spørgetid forsøgte jeg forgesves at få statsministeren til at dele sine overvejelser med Folketinget om, hvorvidt det her er et projekt, der vil vare 5, 10, 15, 20 – eller 25 år, som en trestjernet amerikansk general her for nylig har antaget, at det ville vare. Det ville statsministeren ikke, og det var måske nok klogt, for realiteten er, at det kan blive en meget langvarig affære, som det danske Folketing begiver sig ind i her. Det kan det også, selv om der bliver vedtaget en resolution i FN.

Jeg forstår godt, at Venstres ordfører ikke vil forholde sig til den resolution. For det er jo et studium at se den resolution, der dels giver al reel magt til besættelsesmagterne, dvs. USA og England, og som samtidig er formuleret på en sådan måde i det næstsidste afsnit, hvis udenrigsministeren tjekker, at besættelsen kan fortsætte i al evighed, idet der står, at forudsætningen for at ændre det, der er, det, der ligger i resolutionen fra amerikanerne, er, at Sikkerhedsrådet beslutter noget andet. Indtil da er den gældende, og det vil sige, at så længe USA vælger at nedlægge veto mod andre beslutninger – USA har jo som bekendt vetoret i Sikkerhedsrådet – så er man altså i en situation, hvor besættelsen kan fortsætte i evig tid.

Jeg kan godt forstå, at Venstres ordfører ikke ville forholde sig konkret til, om det er et dokument, som man synes er særlig smart formuleret.

Et andet fundamentalt spørgsmål, som man måske skulle stille sig, er: Hvad går besættelsen så ud på? Hvorfor bliver besættelsen gennemført? Hvad er formålet?

Der var jo engang, at det hed sig, at formålet med denne her krig var at få afvæbnet Irak med hensyn til masseødelæggelsesvåben. Nu kan vi forstå, at det ikke længere er helt så vigtigt. Senest har Straw, den engelske udenrigsminister, udtalt, at det ikke er afgørende vigtigt. Og vi har jo også set en række ledende amerikanere, der

faktisk nedtoner det aspekt og siger: Nå, jamen det der med masseødelæggelsesvåben var jo ikke det, det handlede om. Det handlede jo om regimeforandring, at få et nyt regime. Og det har man jo fået.

I hvert fald er det på plads på nuværende tidspunkt at gøre to ting klart: for det første at den argumentation, der blev brugt om, at Saddam Hussein var klar til at bruge masseødelæggelsesvåben, jo har vist sig at være forkert. Masseødelæggelsesvåbenene blev ikke brugt. Og den anden ting, der kan slås klart fast, er, at de såkaldte beviser, som Colin Powell fremlagde i FN's Sikkerhedsråd, og som vi allerede dengang satte spørgsmålstegn ved, hvorimod andre var viljeløst begejstrede for de her såkaldte beviser, har vist sig at være falske.

Det kan være, at nogle af dem holder. Det kan være, at man et eller andet sted finder nogle busser eller nogle specielt indrettede biler. Jeg vil slet ikke afvise, at der kan være masseødelæggelsesvåben i Irak. Men de beviser, som blev fremlagt i Sikkerhedsrådet som begrundelse for krigen, har vist sig ikke at være korrekte.

Det er jo i det hele taget problemet, at de ting, der er blevet fremlagt, kan man ikke stole på. Vi husker alle sammen den røde linje – alle fjernsynsseere kunne følge det – omkring Bagdad, som Republikanergarden gemte sig bag, og lige så snart koalitionen styrker trængte ind, så ville Saddam Husseins styrker udløse giftgasangreb.

Koalitionens styrker brød den røde linje, og hvad blev der af giftgasmodangrebene? Ingenting. Den røde linje var fup, præcis ligesom en række af de beviser, herunder beviser på, at Irak var i gang med at udvikle atomvåben, var konstruerede beviser, hvorom FN åbent har måttet sige, at der var tale om totale falsummer.

Det vil sige, at der altså er andre årsager til det her. De ting, der er blevet hævdet var årsagen, har vist sig ikke at være årsagen. Hvad er så årsagen? Ja, det er klart, at det ved vi ikke. Vi har nogle formodninger.

Vi havde, før krigen startede, formodningen om, at det her handlede om at få fat i Iraks olie. Vi har stadig væk den opfattelse. Naturligvis ikke på den fladpandede måde, at man vil tage ned og sætte en hane på Iraks olie og så transportere det i store supertankere over til USA og ikke give irakerne en krone. Naturligvis laver man det da ikke på den måde. Man laver det mere avanceret.

Man laver det på den måde, at man siger: Iraks olie skal selvfølgelig komme Iraks folk til

gode. Irak kan få lov til at betale deres udgifter ved hjælp af indtægterne fra deres olie. Så laver man et særligt firma, som amerikanerne har total kontrol med, som skal bestemme, hvad der skal købes, og til hvilken pris det skal købes. Så kan man så på den måde selvfølgelig føre en række pengesummer over i amerikanske firmaer. Og vi snakker jo ikke om småpenge, når vi snakker genopbygning af Irak; vi snakker om virkelig store penge.

Kl. 11.55

Problemet er, at de, der undersøger det, f.eks. Poul Nielson, der er nede at se på det, siger, at det er det, det handler om. Hvorimod de, som ikke undersøger det og ikke ser på det, affærdiger det som rent tankespind.

Hvad er der risiko for, at der kan ske nu? Ja, vi fik en meget alarmerende meddelelse her forleden dag om, at amerikanerne har fået ordre til – eller fået mulighed for – at skyde på folk, der gennemfører plyndringer.

Det kan måske umiddelbart lyde som en god ting. Men når vi har set, hvordan retten til at skyde på ubevæbnede demonstranter er blevet anvendt og er blevet anvendt i de første dage af besættelsen, så kan man jo frygte, at det her kan blive brugt på en måde, som er fuldstændig uacceptabel.

Vi så jo, hvordan demonstrationer mod den amerikanske besættelse blev mødt af bevæbnede amerikanske soldater, som ved tre tilfælde dræbte et større antal demonstrerende.

Det er den slags ting, som vi finder fuldstændig uacceptabel, og det er den slags ting, Danmark de facto bliver medansvarlig for. Derfor må vi jo også stille os selv det spørgsmål, og alle folketingsmedlemmer må stille sig selv det spørgsmål: Hvis nogle af familiemedlemmerne til de civile demonstranter, der er blevet dræbt, siger til sig selv: Det her vil vi ikke acceptere. Vi vil ikke acceptere, at vores land er besat af andre. Vi indleder en væbnet kamp mod besættelsesmagten, og det f.eks. også går ud over danske soldater, hvad er så holdningen? Er holdningen så at fordømme dem, som kæmper for deres land, kæmper for deres frihed? Er det holdningen?

Jeg synes, der er en række ting her, som overhovedet ikke er gennemtænkt, og hvor man i virkeligheden fra folketingsflertallets side sætter de danske soldater i en fantastisk udsat situation uden at have gennemtænkt tingene. I virkeligheden synes jeg, at det er sving over for de dan-

ske soldater, der bliver sendt ud med en så uklar tekst, som der her er tale om.

Det er jo sådan, og det har Udenrigsministeriets Folkeretskantor jo også understreget, at der for den irakiske civilbefolkning ikke ligger nogen som helst forpligtelse til at adlyde besættelsesmagten. Et besat folk har selvfølgelig retten til at gøre modstand mod det, som de opfatter som en besættelsesmagt.

Afslutningsvis vil jeg bare sige, at denne her dag altså bliver dagen, hvor det danske Folketing beslutter, at Danmark skal blive en besættelsesmagt i Irak. Vi beklager det meget. Vi mener, det er ugenomtænkt. Vi mener, at der er risiko for, at det kan få alvorlige følger, og derfor vil Enhedslisten stemme imod denne beslutning.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Jann Sjørnsen som ordfører.

Jann Sjørnsen (KRF):

Det fremgår af betænkningen, at Kristeligt Folkeparti her ved andenbehandlingen af beslutningsforslaget vil redegøre for sin endelige stillingtagen til beslutningsforslaget.

Allerede i forbindelse med førstebehandling tilkendegav jeg principielt støtte til sigtet med beslutningsforslaget fra regeringens side.

Vi mener, at det er vigtigt med en humanitær indsats i Irak og også en genopbygningsindsats, sådan som det er ønsket fra regeringens side, og som det fremgår af beslutningsforslaget. Vi mener også, at det med den situation, der er i Irak i dag, er nødvendigt, at denne humanitære indsats får en militær beskyttelse, sådan at den kan ske fyldest til det irakiske folks gavn.

Det er baggrunden for, at jeg ved førstebehandling også tilkendegav en principiel støtte på Kristeligt Folkepartis vegne til sigtet med beslutningsforslaget, også på trods af, at der i FN-regi endnu ikke er fremkommet nogen ny resolution, som gør, at man kan sige, at en stabiliseringsstyrke får en egentlig FN-forankring.

Vi ved, at en resolution er undervejs, og den har også været diskuteret allerede her i debatten ganske voldsomt endda. Jeg er ikke specielt begejstret for indholdet af resolutionen, som den ser ud i dag, men der er dog en resolution på vej.

Det vil sige, at FN også er begyndt at tage fat på debatten om, hvorledes FN skal bidrage til at stabilisere og genopbygge Irak, uanset den håbløse situation, som amerikanerne har bragt FN i gennem de senere måneder ved at gå engang

uden om FN-systemet, hvilket vi stadig væk stærkt beklager fra Kristeligt Folkepartis side.

Det er da også rigtigt, som flere ordførere har gjort opmærksom på her i debatten, at det, som var begrundelserne for, at amerikanerne med dansk deltagelse gik enegang uden om FN-systemet, netop var, at man skulle afvæbne Irak og Saddam Hussein-regimet med hensyn til de masseødelæggelsesvåben, som man påstod, de havde, hvilket jo altså ikke til dato har vist sig at holde vand. Om det gør det nogen sinde, står efterhånden lidt hen i det uvisse.

Kl. 12.00

Men uanset dette er det altså vores opfattelse i Kristeligt Folkeparti, at Danmark har en forpligtelse som krigsførende magt endda – uden Kristeligt Folkepartis støtte i øvrigt – til at medvirke til at genopbygge Irak og give det irakiske folk et perspektiv også for fremtiden. Det er det, som er hovedindholdet i det beslutningsforslag, som regeringen har fremsat.

Ved førstebehandlingen sagde jeg, at det, som det fra Kristeligt Folkepartis side var afgørende at få styr på også i forbindelse med stillingtagen til forslaget, var den finansielle del. Det har vi efterfølgende også gennem udvalgsarbejdet spurgt til i forhold til regeringen: Hvordan skal finansieringen af dette militære bidrag ske?

Vi har fået svar på det fra forsvarsministerens side, nemlig at man afholder udgifterne over § 12.21.01 i finansloven. Det er de udgifter, der vedrører driftsbevillingen til Forsvarskommandoen, og så henviser man i øvrigt til forsvarsforliget, som Kristeligt Folkeparti jo er en del af, og siger, at for så vidt angår merudgifter til forsvarrets internationale udgifter, der overstiger det beløb, der er indeholdt i forsvarsrammen, vil man søge dem udmøntet via Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen og de reserver, som er afsat på finansloven.

Det svarer jo sådan set fuldstændig til, hvad regeringen har søgt tidligere i forbindelse med andre militære bidrag, som Danmark har ydet, bl.a. til Afghanistan. Vi er ikke for, at vi finansierer disse merudgifter til forsvarrets internationale opgaver, der ligger ud over forsvarsrammen, med penge fra Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen.

Det har vi modsat os tidligere, og det gør vi sådan set stadig. Men jeg tolker det svar, vi fra Forsvarsudvalgets side har fået fra finansministeren, derhen, at man accepterer, at der fortsat eksisterer en uenighed mellem de partier, som står bag Mifresta-forliget, i det omfang det sta-

dig måtte være gældende. Så jeg synes, at det efterhånden er skudt godt og grundigt ned fra regeringens side.

På den baggrund er vores konklusion fra Kristeligt Folkepartis side, at vi vil støtte regeringens beslutningsforslag. Der udestår stadig et slagsmål om Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen. Tilsagnet her i dag fra Kristeligt Folkepartis side om at støtte beslutningsforslaget ændrer altså ikke på det faktum, at vi fortsat vil være imod, at de merudgifter, forsvaret har haft i de seneste år inden for nuværende forligsperiode, finansieres via Mifresta-midlerne.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil gerne takke for den brede støtte til beslutningsforslaget. Jeg synes, det er flot, at Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet her er gået med og har taget medansvar for den nødvendige beslutning om genopbygningen.

Man kan være uenig om krigen og vores flertal, som sørgede for, at den danske flåde kunne bidrage til et opgør med Saddam Hussein. Der var uenighed, men jeg synes, det er meget flot, at to af de partier, der var uenige i den beslutning, siger: O.k., der var vi uenige, men situationen er overstået, og vi er i en ny situation, og den må vi se på med nye øjne.

Det vil jeg godt have lov at hilse velkommen og rose.

Det er klart, at vi selvfølgelig ønsker, sådan som hr. Per Kaalund og andre var inde på, at et FN-mandat på forskellige ledder kommer så hurtigt som muligt. Det arbejdes der også for. Der arbejdes jo også glædeligvis i FN med at få formuleret en sikkerhedsrådsresolution, og jeg synes, det er for tidligt her at begynde at diskutere enkelte pinde i den resolution, som nogle har gjort nu, for der er ingen af os, der aner, hvordan den ender med at se ud.

Det væsentlige er, som en af ordførerne har sagt, at der nu arbejdes i Sikkerhedsrådet med at få formuleret spillereglerne for fremtiden. Der vil jeg godt understrege, at Iraks olie er Iraks olie, og oliefonden har til formål at sørge for, at pengene bliver brugt til gavn for Iraks befolkning.

Oliefonde er jo brugt andre steder i verden, hvor man har måttet overtage olien efter diktaturer. De bruges faktisk til at sørge for, at pengene ikke ender i Schweiz, eller at de kommer i lommerne på nogle, som får fat i kontrakterne, og så senere føres pengene ud af landet, og så ender pengene i Schweiz. Her har man sikker-

hed for, at pengene faktisk bliver i Irak til gavn for Iraks befolkning.

Omkring besættelsesmagtssporet vil jeg godt understrege, at man må konstatere, at Danmark ikke på det nuværende tidspunkt kontrollerer dele af det irakiske territorium. Danmark kan derfor allerede af den grund ikke anses som besættelsesmagt i folkeretlig forstand. Det er også mit indtryk, at såvel USA som Storbritannien deler denne opfattelse. Og så er hovedsigtet med udsendelse af sikringsstyrken jo heller ikke at blive en del af en besættelsesmagt, men derimod at skabe rammerne for opbygningen af en demokratisk retsstat.

Kl. 12.05

Der var jeg da glad for at konstatere, at hr. Villy Søvndal kunne sige, at man anerkender tilstedeværelsen af militær, bare ikke dét militær. Nej, men nu er det altså det militær, der er muligt for at få stabiliseret Irak og få skabt forudsætningerne for et demokratisk, folkeligt styre, og vi ønsker som sagt, at FN påtager sig et ansvar og får et ansvar så hurtigt som muligt, altså at de 15 kan blive enige.

Til hr. Morten Helveg Petersen vil jeg sige, at jeg selvfølgelig respekterer, at Det Radikale Venstre, som har været med i en lang række beslutninger om at stabilisere efter krige her i verden under den tidligere udenrigsminister fra Det Radikale Venstre, denne gang ikke kan være med, men jeg må trods alt minde om, at i 1998 var Det Radikale Venstre indstillet på at gå ind – vi har haft den diskussion før – og der var der altså ikke noget nyt FN-mandat.

Omkring FN-mandatet vil jeg igen understrege, sådan som vi har gjort tidligere, at det efter regeringens opfattelse, som det også står i bemærkningerne, ligger i 1441, således at man ikke kan hævde, at det foregår uden.

Om masseødelæggelsesvåben vil jeg da sige, at jeg hele tiden har sagt eventuelle masseødelæggelsesvåben. Situationen var jo den, at Saddam Hussein havde meget, meget let ved at dokumentere, at han ikke havde dem. Hvorfor gjorde han det aldrig? Hvorfor kaldte han det her ned over sit hoved? Hans Blix sagde jo også, at det havde taget et par dage at få dokumenteret, at der ikke var masseødelæggelsesvåben, hvis de havde været villige til at samarbejde, men det var de jo ikke.

Jeg synes, at det var en meget stor risiko at løbe, hvorom man selvfølgelig i bakspejlet, hvis det viser sig til sidst, at der ikke var nogen, kan sige, at den skulle man ikke have løbet. Ja, det er

et meget farligt bakspejl at stole på. Historien skrives altså ikke af bakspejle.

Derfor må man sige, at når han ikke reagerede, og når han ikke demonstrerede, at han ikke havde dem, så var der jo meget stor risiko for, at han havde dem, og i hvert fald ville dette, hvis vi ikke var gået ind og havde fået fjernet hans styre, have været en stående trussel mod omverdenen, for så ville den jo gå ud fra, at han havde dem.

Lad os slå fast, at Irak er blevet befriet, og lad os slå fast, at den irakiske befolkning er glad for befrielsen. Lad os selvfølgelig også slå fast, at Irak så hurtigt som muligt skal overtage ledelsen af sit eget land.

Derfor har vi jo også sendt en civil administrator ned i Basraområdet for at sørge for at få skabt en demokratisk struktur. Derfor har vi jo også sendt folk fra Institut for Menneskerettigheder derned for at sørge for, at der så hurtigt som muligt kommer et juridisk grundlag for et retssamfund og en retsstat i Irak.

Vores indstilling er ikke, at man skal blive. Vores indstilling er, at Irak så hurtigt som muligt skal kunne stå på egne ben. Men inden de kan det, skal man jo lige sørge for, at der støttes, og at man ikke løber i utide, således at det, som så småt er ved at blive bygget op, bliver løbet over ende med det samme.

Derfor er den mest presserende opgave lige nu at skabe sikre rammer i landet. Det er den grundlæggende forudsætning for, at nødhjælpen kan nå sit mål, at genopbygning af landet kan blive indledt, og at den politiske overgangsproces kan gå sin gang. Derfor er det afgørende med en bredt sammensat multinational sikringsstyrke, hvor vi også kan konstatere, at flere og flere lande melder sig til.

Vi ønsker også – vi har arbejdet aktivt og vedholdende for disse bestræbelser i FN's Sikkerhedsråd – at tilvejebringe en hurtig ramme for det langsigtede internationale engagement i Irak, men vi må konstatere, at der altså endnu går nogen tid, før FN's Sikkerhedsråd bliver klar til at træffe sådanne beslutninger, og inden da skal vi naturligvis have truffet vores beslutning om at hjælpe det befriede Irak til at fastholde befrielsen og få en ny begyndelse.

Derfor vil et dansk bidrag til sikringsstyrken, som jeg er glad for der er bred tilslutning til, være en naturlig del af den samlede danske indsats for at understøtte Irak i overgangsperioden; en indsats, som jo var militær, humanitær og nu stabiliserende.

Den danske bistandspakke vil komme til at omfatte nødhjælp, genopbygning, politi og et sikringsstyrkebidrag. Den sender et klart budskab om, at Danmark engagerer sig på alle områder af den indsats, der nu skal ydes over for Irak, for at sikre, at et nyt og frit Irak også forbliver frit og bliver demokratisk.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er foreløbig to korte bemærkninger, som jeg har registreret, og det er først hr. Villy Søvnald.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Udenrigsministeren sagde, at irakerne er glade for befrielsen. Det tror jeg er helt rigtigt. Jeg tror kun, at der er én ting, der ærgrer dem, og det er den efterfølgende besættelse, og det er så det bidrag, vi diskuterer i dag.

De ønsker ikke at lade Saddams diktatur erstatte af en udenlandsk besættelse. Det er hele pointen i den her diskussion.

Problemet er så, at man gør det her på et tidspunkt, hvor der ingen sikkerhed er for, at FN nogen sinde bliver koblet på det her forløb. Det er jo det, den danske EU-kommissær, der i modsætning til alle de danske politikere, der er så skråsikre, faktisk har været nede at diskutere med amerikanerne og diskutere med irakerne; det var det, Poul Nielson advarede imod, nemlig at amerikanerne ville blive der, og at de havde en ubehagelig stor interesse for den irakiske olie.

Kl. 12.10

Jeg vil derfor spørge udenrigsministeren: Når der nu skal diskuteres i FN med henblik på at få vedtaget en resolution, skal den så efter regeringens opfattelse indeholde et åremål for, hvor lang tid det her skal vare? Skal den indeholde bestemmelser for, at FN skal have kontrollen med Iraks rigdomme, inklusive olierigdommene? Skal den indeholde en passus om det irakiske folks ret til selv at vælge sig den ledelse, det ønsker, også eventuelt på tværs af amerikanske interesser?

Er det tre nøglepunkter, hvorom den danske regering kan sige: Det vil vi slås for i FN?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren gentager nu sin påstand om, at Danmark med den her beslutning ikke indtræder i rollen som besættelsesmagt. Det er en besynderlig udtalelse, og det er ikke lykkedes ministeren

i de besvarelser, som han har givet til Forsvarsudvalget, på nogen som helst måde at sandsynliggøre, hvordan det kan være, at danske styrker sættes under kommando.

Det beskrives meget indgående i svaret på spørgsmål 13, at den overordnede kommando er den amerikanske centralkommando, og under den er der en britisk kommando, og under den kommando kommer de danske styrker til at ligge. De er under operativ kontrol af de britiske styrker, oplyser ministeren. Det vil sige, at de danske soldater er under operativ kontrol af besættelsesmagten. De står også direkte over for befolkningen ved håndhævelse af lov og orden osv. Alligevel påstår ministeren, at selv om de opererer under direkte operativ kommando af besættelsesmagten, så er de ikke en del af besættelsesmagten.

Jeg håber, ministeren selv kan se, at det skal man have en speciel juridisk hjerne for at kunne forstå logikken i. Jeg håber, at ministeren vil gøre et forsøg på at give en egentlig forklaring. Det er i hvert fald ikke lykkedes ham i de besvarelser, han har givet Forsvarsudvalget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det var fristende at gå ind i ministerens påstand om, at det ville have været let for Saddam Hussein at dokumentere, at der ikke var masseødelæggelsesvåben. Det vil jeg undlade af hensyn til tiden, men blot minde om, at en del af påstanden fra Colin Powell jo var, at der var tale om skjulte masseødelæggelsesvåben, der hele tiden blev flyttet rundt, så man ikke kunne finde ud af, hvor de var. Det var jo lidt vanskeligt at bevise, at man ikke var i besiddelse af sådanne masseødelæggelsesvåben.

Så siger ministeren, at nu skal vi jo se, hvad der kommer ud af FN osv. Ja, det er klart, men ministeren er trods alt politiker, og USA har jo fremsat et forslag, som i øjeblikket forhandles, så jeg går da ud fra, at den danske regering gør sit synspunkt gældende omkring det forslag. Og derfor: Hvad er ministerens holdning til den passus i det amerikanske forslag, der gør, at besættelsen kan fortsætte i al evighed, i hvert fald så længe amerikanerne ønsker det? Hvad er regeringens politiske holdning til sådan en passus? Støtter man, at en sådan passus skal være med, eller arbejder man for at få en sådan passus ud af den FN-resolution, der eventuelt vil blive vedtaget?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Vi er enige om, at det var godt, at Irak blev befriet for Saddam Hussein. Det forstås jeg også hr. Villy Søvndal siger. Hr. Villy Søvndal siger også, at det selvfølgelig kræver militær tilstedeværelse; han faldt jo ikke af sig selv. Det, der er spørgsmålet, er, hvordan man så sikrer, at det bliver så kortvarigt som muligt, og at irakerne så hurtigt som muligt bliver i stand til selv at lede deres eget land. Det er jo det, der er hele opgaven.

FN står ikke klar med nogen styrker, vil jeg sige til hr. Villy Søvndal. FN står ikke og tripper på sidelinjen og beder om at komme ind med styrker. Der er ikke nogen fra FN's ledelse, som overhovedet beder om det. Så hr. Villy Søvndal befinder sig altså i en verden, hvor han står mellem alle stolene. Han vil gerne have, at der er styrker inde for at sikre Irak, det skal bare ikke være de styrker. Men der er ikke andre, og der er heller ikke andre, der er på vej, og der er heller ikke andre, der prøver! Det vil sige, at man så i virkeligheden skulle svigte den befrielse, øjeblikkelig efter man havde lavet den, ved at styrte ud over hals og hoved. Det er altså ikke særlig hjælpsomt.

Men så kommer vi til det næste punkt: Hvor lang tid skal man blive? Man skal ikke blive i al evighed, vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard. Formålet med dette er ikke en besættelse af Irak. Formålet med dette var en befrielse af Irak, og at Irak så selv kan overtage sit eget land. Derfor har vi også med glæde indsat en civil administrator. Han skal hjælpe med til, at demokratiet kommer på fode i det område, han administrerer, og vi har også haft hjælp af menneskerettighedscentret til at få opbygget et retssamfund, alt sammen med det formål, at irakerne selv skal overtage deres eget land, og det vil de selvfølgelig også komme til. Jeg kan ikke sige noget årstal, men der bliver ikke tale om, at magterne skal være dernede i al evighed. Det er naturligvis ikke den danske regerings synspunkt.

Kl. 12.15

Jeg vil ikke blive ved med at diskutere Poul Nielsons påstande. Formålet med olieprogrammet er jo at oprette en oliefond, som vi har set andre steder, og formålet med den er at sikre, at pengene går til den irakiske befolkning og til genopbygning til gavn for befolkningen.

Om besættelsesmagterne er der kun at sige, at Danmark ikke har kontrol over noget territorium dernede og er derfor ikke nogen besættelses-

magt i folkeretlig forstand. Men vi er med til at stabilisere ud fra de opgaver, vi har sagt ja til at påtage os. Humanitære opgaver skal løses.

Så til sidst: Det havde været meget lettere at bevise, at masseødelæggelsesvåbene ikke var der, og det siger Hans Blix jo også. Det skulle bare have været muligt at tale med videnskabsmændene uden for Irak, så havde det været let, men det blev jo ikke muligt.

Første næstformand (Svend Auken):

Så tager vi en runde til, og det er først hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, det er ikke let at modbevise falsummer, og det er jo det, vi må sige, at det irakiske styre – så usympatisk det end var – har været oppe imod, nemlig fabrikerede falsummer, som bl.a. skulle dokumentere, at Irak var i gang med et atomvåbenprogram, hvilket simpelt hen viste sig at være lodret urigtigt. Det var fabrikerede oplysninger, som havde til formål at retfærdiggøre krigen, og den type løgnagtighed er det jo svært at gardere sig imod.

Så vil jeg sige, at jeg synes ikke, udenrigsministeren forholder sig til det mere generelle spørgsmål, nemlig det kviksand, som et flertal i det danske Folketing i øjeblikket er i gang med at sende danske soldater ud i. Vi kan jo godt konstatere, hvad det er, der foregår på stedet. Vi kan konstatere, at mens den amerikanske administration i hvert fald midlertidigt forsøger at inddrage alle mulige kræfter, også fundamentalistiske kræfter og dele af det tidligere regime, holder man systematisk den irakiske venstrefløj udenfor.

Den irakiske venstrefløj, som har lidt enormt under Saddam Hussein og har ofret tusinder og atter tusinder af liv i kampen mod Saddam Hussein, bliver holdt uden for genopbygningen. Hvorfor? Man stiller spørgsmålet, man får ikke noget svar, men man undres.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Villy Søvndal, og så håber jeg, at vi snart nærmer os afstemningstidspunktet.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, at det, der karakteriserer debatten med udenrigsministeren her før den store be-

slutning, er en uvilje mod at svare på konkrete spørgsmål, som jeg synes er helt fantastiske.

Når der overhovedet ikke er noget åremål på indsatsen, og udenrigsministeren siger, at den ikke skal vare evigt, betyder det så, at i forbindelse med det resolutionsforslag, der ligger i FN, vil den danske regering sige, at den højst må vare 1 år, og så skal der tages en ny beslutning i FN's Sikkerhedsråd, hvilket vil fratage amerikanerne mulighed for at nedlægge veto? Er det den danske regerings position? Er det den danske regerings opfattelse, at FN skal overtage magten og også kontrollen med Iraks olierigdomme, eller vil man anerkende en konstruktion, der kan vare lige så lang tid, som resolutionen kan gælde, og hvor USA sidder på magten?

Jeg forstår ikke, at udenrigsministeren ikke er i stand til at svare på sådanne fundamentale og principielle spørgsmål. Det er ikke spørgsmål om, hvad der kommer ud af forhandlingerne, men om den danske regerings position i disse afgørende situationer.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren gentager bare de intetsigende formuleringer, der står i besvarelsen til Forsvarsudvalget, men det bringer os jo ikke nærmere til en løsning.

Ministeren fastholder altså, at de danske soldater ikke er en del af besættelsesmagten. Det er Storbritannien, der er besættelsesmagt i det område, hvor de danske soldater befinder sig, og det må jo så betyde, at hvis danske soldater deltager i noget, som er ulovligt, er det Storbritanniens regering, der har ansvaret for det, for det er Storbritannien, der er besættelsesmagt. Det er ikke Danmark, det er jo ministerens påstand.

Jeg vil godt spørge: Har ministeren sikret sig, at Storbritannien er fuldt ud enig i den fortolkning, og at Storbritannien er fuldt ud opmærksom på, at de danske soldater optræder i rollen som lejesoldater for den britiske regering i den britiske regerings egenskab af besættelsesmagt? Det er jeg ikke sikker på at ministeren har sikret sig, men det må jo være sådan – og det vil jeg godt bede ministeren bekræfte – at en sådan overførsel af ansvaret til den britiske regering er en nødvendig følge af den juridiske konstruktion, ministeren har viklet sig ud i i et forsøg på at bortforklare, at vi er en besættelsesmagt.

Kl. 12.20

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hr. Keld Albrechtsens evige forsøg på at forlænge enhver debat med at komme med alle mulige teorier og hypoteser, som han henter ned fra Månen, gider jeg faktisk ikke svare på, men jeg kan henvise hr. Keld Albrechtsen og alle interesserede til de dokumenter vedrørende spørgsmålet om folkeretten, der er kommet frem. Dem kan han læse i stedet for at bruge vores tid på alle sine teorier.

Hr. Søren Søndergaard taler om et fabrikeret falsum: Jamen det havde jo været meget, meget let, som Hans Blix også sagde. Man kunne bare have givet videnskabsmændene adgang til at tale, og de kunne jo have dokumenteret, at de havde destrueret disse våbenprogrammer. De eksisterede i 1998, men hvis de ikke eksisterer her i 2003, må der jo være nogle, der har destrueret dem. Det er logik!

Hvis der havde været adgang til de rapporter og dokumenter, som kunne vise, hvordan de var destrueret, havde det været muligt at bevise det. Men det var der jo aldrig, og derfor var det en meget stor risiko, man løb ved at sige: De er der nok ikke alligevel, og jeg henviser til, hvad den daværende regering oplyste til Folketinget i 1998. Det havde været utrolig let, men så kunne man også sige, at regeringen ikke sagde sandheden i 1998. Det vil hr. Søren Søndergaard sikkert meget gerne sige, men det kan man altså ikke gå ud fra.

Så vil jeg sige til hr. Villy Søvnald: Meningen er jo ikke, at man skal blive til evig tid. Forslaget drejer sig altså om 6 måneder, ikke om tid og evighed, og til den tid må vi så tage stilling igen. Med vores beslutningsforslag har vi på Danmarks vegne markeret, at vi fastsætter en periode, og hvis situationen tilsiger det, må vi se på spørgsmålet igen. Det vil også være en fornuftig fremgangsmåde for FN, og når vi vælger den fremgangsmåde i Danmark, er det selvfølgelig, fordi vi mener, at det også er en fornuftig international fremgangsmåde.

Jeg kan ikke sige, hvornår irakerne selv er klar til at overtage kontrollen, men meningen er jo, at Irak skal være klar så hurtigt som overhovedet muligt, og det, vi bidrager til med den civile hjælp, er bl.a. at få genopbygget strukturerne i Irak, så befolkningen kan overtage kontrollen. Her synes jeg også, olie fonden er udmærket. Den samme metode er brugt andre steder i verden til lige præcis at sikre, at pengene ikke gli-

der ud til hvad som helst, men bruges til befolkningens gavn.

Første næstformand (Svend Auken):

Så slutter vi sidste – absolut sidste – runde. Det bliver først hr. Søren Søndergaard og derefter hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, som ministeren sådan set også antydede, at regeringen ikke sagde sandheden i 1998. Det er fuldstændig korrekt, men efter min mening gør den nuværende regering det sådan set heller ikke.

Det problem, der står tilbage, er, at det irakiske regime aldrig nogen sinde har kunnet gardere sig imod anklager om, at nogle videnskabsfolk ikke havde fået lov til at tale, at der var nogle mængder, der ikke var blevet destrueret, og at man var i gang med at kontakte nogle atomvidenskabsmænd i andre lande. Den slags ting kunne man ikke gardere sig imod, og selv ministeren bliver altså nødt til at erkende, at det er konstateret, at den amerikanske efterretningsstjeneste har været involveret i fabrikation af falske dokumenter i denne sag. Jeg forstår ikke, at ministeren ligesom prøver at snakke udenom.

Her til sidst bliver jeg også nødt til sige til ministeren, at vi synes, det er en meget alvorlig situation, man bevæger sig ud i nu. Det er en situation uden et klart retligt grundlag, og allerede på nuværende tidspunkt er det fuldstændig klart, hvem det er, den amerikanske administration forsøger at samarbejde med. De progressive kræfter, som har lidt mest i kampen mod Saddam Hussein, ønsker man ikke at diskutere med.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Efter ministerens besvarelser kan vi altså konstatere, at den danske regering efterlader de danske soldater i et folkeretligt tomrum. De er ikke udsendt på FN-mandat, de er ikke udsendt som besættelsesmagt, og det vil sige, at de ikke handler på grundlag af de regler, der gælder i konventioner og bestemmelser om besættelsesmagter. De opererer ikke på noget folkeretligt grundlag.

Kl. 12.25

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvilken international konvention opererer de danske soldater på grundlag af, og hvilken konvention er de an-

svarlige over for? Ministeren kunne jo ikke bekræfte, at de handler på den britiske regerings ansvar som besættelsesmagt, og det gør de altså heller ikke, så de befinder sig i et folkeretligt tomrum uden noget som helst juridisk grundlag. Det synes jeg sandelig ikke er nogen misundelsesværdig position at sætte danske soldater i, det synes jeg er en skandale.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det udenrigsministeren, der slutter af, og så går vi til afstemning.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Ja, så fik hr. Keld Albrechtsen da fornøjelsen af at få mig herop en gang til.

Som det er bekendt for Folketingets udvalg, og som hr. Keld Albrechtsen derfor også udmærket ved, gælder Genèvekonventionerne og den humanitære folkeret, og efter regeringens opfattelse gælder FN's resolution nr. 1441 med de dertil knyttede resolutioner også. Noget tomrum er der ikke tale om, i hvert fald ikke i resolutionerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 89 stemmer (V, S, DF, KF og KRF) mod 15 (SF, RV og EL).

Første næstformand (Svend Auken):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15, og ved den lejlighed vil der også blive givet besked om, hvorvidt der vil blive foretaget afstemning i dag vedrørende den første forespørgsel.

Mødet udsat kl. 12.27

Mødet genoptaget kl. 13.15

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg skal herved meddele, at eventuelle afstemninger om forslag til vedtagelse til forespørgsel nr. F 44 og forespørgsel nr. F 64 udsættes til på tirsdag.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 143:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af de i Bruxelles den 26. marts 2003 undertegnede protokoller om Bulgariens, Estlands, Letlands, Litauens, Rumæniens, Slovaakiets og Sloveniens tiltrædelse af Den Nordatlantiske Traktat.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 9/4 2003. Første behandling 24/4 2003. Betænkning 13/5 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Det er Enhedslistens opfattelse, at dette beslutningsforslag sådan set er et beslutningsforslag, som aldrig burde have været fremsat, fordi det omhandler en organisation, som på alle måder er overflødig og burde være overflødiggjort af den kolde krigs ophør og Murens fald og erstattet af et sikkerhedspolitisk samarbejde hen over de gamle grænselinjer mellem alle de tidligere østbloklande og de vestlige lande. Det burde have været udgangspunktet.

Men i stedet har man valgt at opretholde NATO; man har valgt at opretholde en organisation, som udgør en potentiel risiko for at skabe ustabilitet i Europa, og vi vil komme til at se det meget snart, når diskussionen kommer til at omhandle missilskjoldet. Diskussionen om, hvem missilskjoldet skal omfatte, bliver meget vigtig, og her vil nogle af de gamle skillelinjer komme op igen, for udgangspunktet vil være, at man har en organisation, der hedder NATO, og at den organisations interesser vil være udgangs-

punktet for mange af de diskussioner, der skal foregå.

Det er derfor, Enhedslisten ikke ønsker at støtte dette forslag. Det er derfor, vi fra Enhedslistens side ønsker at stemme imod forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 101 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV og KRF) mod 4 (EL, Anne Grete Holmsgaard (SF) og Ole Sohn (SF)).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af frihed for kommunerne til at give supplerende tandplejetilbud.

Af Lone Møller (S) m.fl.
(Fremsat 22/10 2002. Første behandling 31/10 2002. Betænkning 7/5 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lone Møller (S):

Her i denne sal har vi for ikke så lang tid siden vedtaget, at børnetandplejen skal udliciteres.

Børnetandplejen, som vel nok er et af de flotteste eksempler på forebyggelse i dette land, skal udliciteres, og en af regeringspartierne begrundelser var, at kommunerne skulle have nogle større frihedsgrader. Men det blev konstateret under behandlingen af børnetandplejelovforslaget, at der i hvert fald ikke skete noget som helst, der kunne kategoriseres som sundhedsforbedringer.